Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
доц. Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«27» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туристична інфраструктура світу

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм і рекреація»
освітня програма (спеціалізація)	«Туристичний бізнес»
вид дисципліни	за вибором

ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:
докт. екон. наук, професор кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу
Лариса ОБОЛЕНЦЕВА

Програму схвалено на засіданні кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

_____ Анатолій ПАРФІНЕНКО
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм та рекреація»

Гарант освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес»

_____ Олена ЄВТУШЕНКО
(підпис)

Програму погоджено Науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

Голова Науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____ Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Туристична інфраструктура світу» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес» підготовки бакалавра за спеціальністю 242 Туризм і рекреація.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Туристична інфраструктура світу» є формування у здобувачів системного розуміння структури, просторової організації та сучасних моделей туристичної інфраструктури світу, особливостей розвитку транспортної, готельної, ресторанної, сервісної та цифрової інфраструктури, а також умінь аналізувати, оцінювати й обґрунтовувати напрями її стратегічного розвитку.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями є:

сформувати знання про сутність, структуру, функції та просторову організацію туристичної інфраструктури;

розкрити особливості розвитку транспортної та комунікаційної інфраструктури міжнародного туризму;

охарактеризувати сучасні моделі розвитку інфраструктури гостинності, харчування, туристичного сервісу та дозвілля;

сформувати розуміння типів туристичних дестинацій, регіональних моделей та диспропорцій розвитку туристичної інфраструктури світу;

розкрити роль цифровізації, інтелектуальних технологій, сталості, доступності, безпеки та кризостійкості у трансформації туристичної інфраструктури;

навчити аналізувати рівень інфраструктурного забезпечення туристичних дестинацій, визначати проблеми, дефіцити та «вузькі місця»;

сформувати вміння оцінювати інвестиційні, управлінські та стратегічні аспекти розвитку туристичної інфраструктури;

розвинути здатність обґрунтовувати напрями модернізації туристичної інфраструктури з урахуванням глобальних тенденцій і потреб туристичного бізнесу.

1.3. Кількість кредитів: 4 кредити

1.4. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й

Лекції	
24 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	- год.
Лабораторні заняття	
- год.	- год.
Самостійна робота	
72 год.	108 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
- год.	- год.

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

У процесі вивчення дисципліни формуються такі компетентності:

здатність до системного, критичного та аналітичного мислення;

здатність аналізувати структуру, стан і просторову організацію туристичної інфраструктури;

здатність працювати зі статистичними, картографічними та інформаційно-аналітичними джерелами;

здатність порівнювати регіональні моделі туристичної інфраструктури світу та виявляти їх особливості;

здатність оцінювати інфраструктурне забезпечення туристичних дестинацій, визначати проблеми, диспропорції та «вузькі місця»;

здатність враховувати цифровізацію, сталість, доступність, безпеку та кризостійкість у розвитку туристичної інфраструктури;

здатність обґрунтовувати напрями модернізації та стратегічного розвитку туристичної інфраструктури;

здатність аргументовано формулювати висновки та представляти результати власного аналізу.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

У результаті вивчення дисципліни здобувач освіти здатний:

характеризувати сутність, структуру та функції туристичної інфраструктури;

аналізувати транспортну, готельну, ресторанну, сервісну та цифрову інфраструктуру туристичних дестинацій;

порівнювати інфраструктурні моделі різних країн, регіонів і типів туристичних дестинацій;

оцінювати рівень інфраструктурного забезпечення та транспортної доступності туристичних територій;

визначати інфраструктурні диспропорції, дефіцити, перевантаження та інші проблеми розвитку;

оцінювати рівень цифровізації, сталості, доступності, безпеки та кризостійкості туристичної інфраструктури;

обґрунтовувати напрями модернізації, інвестиційного забезпечення та стратегічного розвитку туристичної інфраструктури;

презентувати результати власного аналізу у формі доповіді, порівняльної таблиці, схеми, матриці або презентації.

1.8. Пререквізити: «Географія туризму», «Туризм і глобалізація сучасного світу», «Рекреалогія та курортологія», «Організація туристичних подорожей», «Інформаційні технології та електронна комерція в туризмі», «Організація готельного бізнесу», «Організація ресторанного бізнесу», «Менеджмент туризму».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. СВІТОВА СИСТЕМА ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Тема 1. Туристична інфраструктура у системі туристичного бізнесу та просторового розвитку

Поняття, сутність і структура туристичної інфраструктури. Функції туристичної інфраструктури у туристичній системі. Туристична інфраструктура як цілісна система обслуговування туриста. Просторова організація туристичної інфраструктури. Інфраструктура як чинник конкурентоспроможності туристичної дестинації. Інфраструктурна забезпеченість та методи її оцінювання.

Тема 2. Транспортна та комунікаційна інфраструктура міжнародного туризму

Транспортна інфраструктура як чинник розвитку міжнародного туризму. Авіаційна інфраструктура та глобальні авіаційні мережі. Наземна транспортна інфраструктура туристичних потоків. Морська та круїзна туристична інфраструктура. Мультимодальність і транспортна доступність туристичних дестинацій. Цифровізація та сталі трансформації транспортної інфраструктури.

Тема 3. Інфраструктура гостинності, харчування та туристичного сервісу

Інфраструктура розміщення у світовій туристичній системі. Світовий готельний ринок та міжнародні готельні мережі. Організаційні моделі функціонування готельного бізнесу. Альтернативні та нові формати засобів розміщення. Ресторанна і гастрономічна інфраструктура туристичних дестинацій. Сервісна інфраструктура туристичної дестинації. Інфраструктура дозвілля та туристичних атракцій.

РОЗДІЛ 2. МОДЕЛІ, ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ СВІТУ

Тема 4. Інфраструктура туристичних дестинацій світу: типи, моделі та регіональні відмінності

Туристична дестинація як територіальна інфраструктурна система. Інфраструктура міських туристичних дестинацій. Інфраструктура курортних, гірських та острівних дестинацій. Інфраструктура спеціалізованих туристичних дестинацій. Регіональні моделі туристичної інфраструктури світу. Контрасти та диспропорції розвитку туристичної інфраструктури світу.

Тема 5. Цифровізація, сталість і безпека туристичної інфраструктури

Цифрова трансформація туристичної інфраструктури. Цифрова екосистема туристичного бізнесу. Інтелектуальні технології в туристичній інфраструктурі. Стала та ресурсоефективна туристична інфраструктура. Доступність та універсальний дизайн туристичного середовища. Туристичне навантаження та управління місткістю інфраструктури. Безпека, кризостійкість та адаптація туристичної інфраструктури.

Тема 6. Стратегічний розвиток туристичної інфраструктури: інвестиції, управління та глобальні тренди

Стратегічне планування розвитку туристичної інфраструктури. Життєвий цикл та модернізація інфраструктурних об'єктів. Попит, потужність та інфраструктурні диспропорції. Інвестиційне забезпечення розвитку туристичної інфраструктури. Управління туристичною інфраструктурою та взаємодія стейкхолдерів. Оцінювання ефективності інфраструктурного розвитку. Глобальні тренди та туристична інфраструктура майбутнього.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. СВІТОВА СИСТЕМА ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ												
Тема 1. Туристична інфраструктура у системі туристичного бізнесу та просторового розвитку	20	4	4			12	20	2				18
Тема 2. Транспортна та комунікаційна інфраструктура	20	4	4			12	20	2				18

міжнародного туризму												
Тема 3. Інфраструктура гостинності, харчування та туристичного сервісу	20	4	4			12	20	2				18
Разом за розділом 1	60	12	12			36	60	6				54
РОЗДІЛ 2. МОДЕЛІ, ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ СВІТУ												
Тема 4. Інфраструктура туристичних дестинацій світу: типи, моделі та регіональні відмінності	20	4	4			12	20	2				18
Тема 5. Цифровізація, сталість і безпека туристичної інфраструктури	20	4	4			12	20	2				18
Тема 6. Стратегічний розвиток туристичної інфраструктури: інвестиції, управління та глобальні тренди	20	4	4			12	20	2				18
Разом за розділом 2	60	12	12			36	60	6				54
Усього годин	120	24	24			72	120	12				108

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Туристична інфраструктура як система: структура, функції та взаємозв'язки елементів	2	
2	Оцінювання інфраструктурної забезпеченості та конкурентоспроможності туристичної дестинації	2	
3	Глобальні транспортні мережі та їх роль у формуванні міжнародних туристичних потоків	2	
4	Транспортна доступність, мультимодальність і «остання миля» у туристичних дестинаціях	2	
5	Світовий ринок гостинності: готельні мережі, моделі управління та нові формати розміщення	2	
6	Сервісна екосистема туристичної дестинації: харчування, дозвілля, атракції та додаткові послуги	2	

7	Інфраструктурні моделі міських, курортних, гірських та острівних дестинацій	2	
8	Регіональні контрасти та диспропорції розвитку туристичної інфраструктури світу	2	
9	Цифрова трансформація туристичної інфраструктури та концепція розумної туристичної дестинації	2	
10	Сталість, доступність, безпека та кризостійкість туристичної інфраструктури	2	
11	Інвестиції, стейкхолдери та управління розвитком туристичної інфраструктури	2	
12	Стратегічна модернізація туристичної інфраструктури та глобальні тренди майбутнього	2	
	Разом	24	

5. Завдання для самостійної робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	*Тема 1. Туристична інфраструктура у системі туристичного бізнесу та просторового розвитку:* 1) провести інфраструктурний аудит обраної туристичної дестинації: визначити основні елементи транспортної, готельної, ресторанної, сервісної, інформаційної та дозвіллєвої інфраструктури; оцінити їх взаємозв'язок, виявити 3-5 ключових переваг і проблем; результати подати у вигляді таблиці або схеми «елемент інфраструктури - функція - стан - проблема/перевага» та сформулювати 5-7 висновків; 2) підготувати доповідь (презентацію) за одним із запропонованих дискусійних питань теми 1	12	18
2	*Тема 2. Транспортна та комунікаційна інфраструктура міжнародного туризму:* 1) порівняти транспортну доступність двох туристичних дестинацій світу за можливостями авіаційного, залізничного, автомобільного та/або морського сполучення, кількістю пересадок, часом у дорозі, мультимодальністю та доступністю «останньої милі»; визначити ключові транспортні вузли та «вузькі місця»; результати оформити у вигляді порівняльної таблиці або маршрутної схеми; 2) підготувати доповідь (презентацію) за одним із запропонованих дискусійних питань теми 2	12	18
3	*Тема 3. Інфраструктура гостинності, харчування та туристичного сервісу:* 1) сформувати сервісний профіль туристичної дестинації: проаналізувати структуру засобів розміщення, ресторанної інфраструктури, туристичних атракцій, торговельних, інформаційних, фінансових та інших сервісів; визначити цільові сегменти туристів, які ця інфраструктура обслуговує, і встановити, яких елементів бракує для формування цілісного туристичного досвіду; 2)	12	18

	підготувати доповідь (презентацію) за одним із запропонованих дискусійних питань теми 3		
4	*Тема 4. Інфраструктура туристичних дестинацій світу: типи, моделі та регіональні відмінності:* 1) провести порівняльний аналіз двох туристичних дестинацій різного типу або різних регіонів світу за структурою інфраструктури, транспортною доступністю, місткістю засобів розміщення, рівнем сервісу, цифровізацією, сезонністю та особливостями управління; результати подати у вигляді порівняльної матриці та визначити, які чинники формують відмінності їх інфраструктурних моделей; 2) підготувати доповідь (презентацію) за одним із запропонованих дискусійних питань теми 4	12	18
5	*Тема 5. Цифровізація, сталість і безпека туристичної інфраструктури:* 1) здійснити аудит сучасності та стійкості інфраструктури обраної туристичної дестинації за трьома блоками: цифрові рішення, сталість і ресурсоефективність, безпека та кризостійкість; оцінити використання smart-технологій, доступність середовища, управління туристичними потоками та здатність інфраструктури адаптуватися до криз; за результатами запропонувати 5-7 пріоритетних заходів модернізації; 2) підготувати доповідь (презентацію) за одним із запропонованих дискусійних питань теми 5	12	18
6	*Тема 6. Стратегічний розвиток туристичної інфраструктури: інвестиції, управління та глобальні тренди:* 1) розробити концепцію модернізації туристичної інфраструктури обраної дестинації: визначити основні інфраструктурні проблеми, стратегічні цілі, 3-5 пріоритетних проєктів, можливих стейкхолдерів та джерела фінансування; окремо зазначити очікувані економічні, соціальні та екологічні результати й визначити, які глобальні тренди доцільно врахувати; результати представити у вигляді стратегічної схеми або дорожньої карти; 2) підготувати доповідь (презентацію) за одним із запропонованих дискусійних питань теми 6	12	18
	Разом	72	108

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Туристична інфраструктура світу» застосовуються словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, дослідницькі та інтерактивні методи навчання.

Словесні методи навчання включають лекцію, пояснення, бесіду, навчальну дискусію та проблемний виклад навчального матеріалу.

Наочні методи навчання передбачають демонстрацію карт, схем, таблиць, графіків, діаграм, фотографій, презентаційних та аудіовізуальних матеріалів, використання тематичних карт транспортної, готельної, ресторанної та сервісної інфраструктури,

візуалізацію туристичних потоків, транспортних мереж, інфраструктурних вузлів, регіональних моделей та просторових диспропорцій розвитку туристичної інфраструктури.

Практичні методи навчання реалізуються через виконання аналітичних і порівняльних завдань, роботу зі статистичними, картографічними та інформаційними джерелами, побудову порівняльних таблиць, схем і матриць, аналіз транспортної доступності, інфраструктурного забезпечення, сервісної екосистеми та цифровізації туристичних дестинацій, а також розгляд конкретних світових кейсів.

Проблемно-пошукові та дослідницькі методи передбачають постановку й розв'язання проблемних завдань, порівняльний аналіз інфраструктурних моделей різних країн і дестинацій, дослідження інфраструктурних диспропорцій, «вузьких місць», перевантаження та дефіцитів, оцінювання сталості, безпеки й кризостійкості туристичної інфраструктури, обґрунтування пропозицій щодо її модернізації та стратегічного розвитку.

Інтерактивні методи навчання включають дискусії, аналіз кейсів, роботу в малих групах, порівняльний аналіз дестинацій, презентацію та обговорення результатів виконаних завдань, підготовку й представлення аналітичних доповідей та міні-проєктів за проблематикою дисципліни.

8. Методи контролю

Поточний контроль засвоєння тем навчальної дисципліни здійснюється під час семінарських занять та виконання завдань самостійної роботи відповідно до контрольних цілей дисципліни.

Основне завдання поточного контролю - перевірка рівня засвоєння здобувачами теоретичного матеріалу та сформованості практичних умінь щодо аналізу структури, просторової організації, сучасного стану, трансформацій і перспектив розвитку туристичної інфраструктури світу.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає:

контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних і семінарських занять: усні відповіді, участь у дискусіях, обговоренні проблемних питань, виконання поточних навчальних завдань;

контроль та оцінювання виконання аналітичних і порівняльних завдань з дослідження туристичної інфраструктури країн, регіонів і дестинацій світу;

контроль та оцінювання вмінь аналізувати транспортну доступність, інфраструктуру гостинності, харчування, туристичного сервісу та дозвілля;

контроль та оцінювання здатності порівнювати регіональні моделі туристичної інфраструктури, виявляти інфраструктурні диспропорції, дефіцити та «вузькі місця»;

контроль та оцінювання вмінь визначати рівень цифровізації, сталості, доступності, безпеки та кризостійкості туристичної інфраструктури;

контроль та оцінювання виконання завдань самостійної роботи, підготовки і презентації аналітичних доповідей за проблемними та дискусійними питаннями тем;

контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу шляхом усного опитування, тестування та виконання аналітичних завдань;

контроль та оцінювання вмінь обґрунтовувати напрями модернізації, інвестиційного забезпечення та стратегічного розвитку туристичної інфраструктури.

Поточний контроль має встановити готовність здобувачів аналізувати туристичну інфраструктуру як цілісну систему, працювати зі статистичними, картографічними та інформаційно-аналітичними джерелами, порівнювати світові інфраструктурні моделі, оцінювати їх стан та обґрунтовувати напрями розвитку.

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за результатами поточного контролю протягом семестру, становить 60 балів.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється після завершення її вивчення у формі заліку, який проводиться дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Туристична інфраструктура світу».

Під час заліку перевіряється рівень засвоєння основних понять і категорій туристичної інфраструктури, розуміння особливостей транспортної, готельної, ресторанної, сервісної та цифрової інфраструктури, регіональних моделей її розвитку, а також здатність аналізувати інфраструктурне забезпечення туристичних дестинацій, визначати проблеми й диспропорції та обґрунтовувати напрями модернізації і стратегічного розвитку.

Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань - 40.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел під час заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Підсумкова оцінка з дисципліни формується як сума балів за поточний контроль і залік: поточний контроль – 60 балів; залік – 40 балів; загальна сума балів – 100.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Залік	Сума
Розділ 1			Розділ 2			Разом		
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	60	40	100
10	10	10	10	10	10	мінімум - 30	мінімум - 20	мінімум - 50

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни

Поточний контроль протягом семестру - 60 балів.

З них:

активна робота на семінарах та самостійна робота – 60 балів (10 балів за кожну тему).

Поточний контроль проводиться на кожному семінарі та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання (есе, презентація, виступ з доповіддю)	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань,

	використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Доповнення виступу:

1 бали - отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

0,5 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

1 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

0,5 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Робочою програмою передбачено додаткове зарахування різних видів активностей здобувачів.

1. Проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності офіційного звернення студента до викладача, що містить підтверджуючі документи про їх успішне закінчення);

2. Активна участь - виступи в конференціях, презентації досліджень тощо (за наявності офіційного звернення студента до викладача, що містить підтверджуючі документи сертифікати, копії публікацій тощо).

Кожне звернення розглядається окремо. Рішення приймається згідно з нормативно-правовими документами, що діють в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Незалежно від кількості додаткових активностей здобувача вищої освіти, максимальна кількість поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

Умови допуску студента до підсумкового семестрового контролю (заліку): виконання самостійної роботи, підготовка доповідей та робота на семінарсах за результатами яких він набрав не менше 30 балів.

Підсумковий контроль 40 балів: 40 тестових запитань.

За підсумками поточного і підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для одержання екзамену, становить 50 балів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як

порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 - 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Dileep M. R., Kurien A. Air Transport and Tourism: Interrelationship, Operations and Strategies. Routledge, 2022. 492 p.

2. Fyall A., Garrod B., Leask A., Wanhill S. (eds.). Managing Visitor Attractions. 3rd ed. Routledge, 2022. 498 p.

3. Kontogianni A., Alepis E., Virvou M., Patsakis C. Smart Tourism – The Impact of Artificial Intelligence and Blockchain. Cham : Springer, 2024. 178 p.

4. Page S. J. Tourism Management. 7th ed. Routledge, 2025. 440 p.

5. Xiang Z., Fuchs M., Gretzel U., Höpken W. (eds.). Handbook of e-Tourism. Cham : Springer, 2022. 2002 p.

6. Брич В. Я., Рутинський М. Й., Кушнірук Г. В. та ін. Організація готельно-ресторанної справи : навчальний посібник / за заг. ред. В. Я. Брича. Київ : Ліра-К, 2020. 484 с.

7. Герасименко Т.В. Методологічні засади інтегрального оцінювання розвитку регіональної туристичної інфраструктури. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2026. № 1 (22). С. 106-114.

8. Герасименко Т.В. Розвиток регіональної туристичної інфраструктури: економічні механізми, інституціональні моделі та європейські практики. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: Герда, 2025. 312 с.

9. Інфраструктура туризму: конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / укл: О. В. Поступна, Н. А. Леоненко. Х.: НУЦЗУ, 2020. 233 с.

10. Ковешніков В. С., Матвієнко А. Т., Разметова О. Г. Організація готельно-ресторанного господарства : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.

Допоміжна література

11. Gelter J., Fuchs M., Lexhagen M. Making sense of smart tourism destinations: A qualitative text analysis from Sweden. *Journal of Destination Marketing & Management*. 2022. Vol. 23. Article 100690. DOI: 10.1016/j.jdmm.2022.100690.

12. Gretzel U., Sigala M., Xiang Z., Koo C. Smart tourism: foundations and developments. *Electronic Markets*. 2015. Vol. 25. P. 179-188.

13. Білоусова А. Ю. Туристична інфраструктура України в умовах війни: сучасний стан, виклики та перспективи відновлення. *Ефективна економіка*. 2026. № 4. DOI: 10.32702/2307-2105.2026.4.115.

14. Герасименко Т.В. Просторова структура туристичної інфраструктури України. Розвиток міста. 2026. №1 (9). С. 37-44.

15. Герасименко Т.В. Туристична інфраструктура – драйвер економічного розвитку та інвестиційної привабливості. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі. 2025. №12. С. 27-35.

16. Кочума І., Красномовець В. Smart-туризм як екосистема: сутність, складові та значення в забезпеченні сталого розвитку територій. Сталий розвиток економіки. 2024. №3(50). С. 487-495.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. UN Tourism - міжнародна статистика, аналітичні звіти, матеріали щодо розвитку туристичних дестинацій, сталості, інвестицій, цифровізації та туристичної політики. URL: https://www.untourism.int/

2. Eurostat - Tourism - офіційна статистична база ЄС: місткість і завантаження засобів розміщення, ночівлі, туристичні поїздки, транспорт, витрати, короткострокова оренда та регіональна туристична статистика. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/web/tourism

3. OECD Tourism - міжнародні статистичні та аналітичні матеріали щодо туристичної політики, інвестицій, транспортної доступності, управління дестинаціями, цифровізації, сталості та резильєнтності. URL: https://www.oecd.org/en/topics/tourism.html

4. EU Tourism Dashboard - інтерактивна платформа Європейської комісії для порівняння туристичних територій за соціально-економічними, екологічними та цифровими показниками. URL: https://tourism-dashboard.ec.europa.eu/

5. International Civil Aviation Organization (ICAO) - офіційні матеріали, статистика та стандарти міжнародної цивільної авіації й авіаційної інфраструктури. URL: https://www.icao.int/

6. International Air Transport Association (IATA) - аналітика ринку авіаперевезень, пасажиропотоків, авіакомпаній, технологій та розвитку міжнародної повітряної мобільності. URL: https://www.iata.org/

7. Airports Council International (ACI World) - дані та аналітичні матеріали щодо світових аеропортів, пасажирських потоків, пропускної спроможності й розвитку аеропортової інфраструктури. URL: https://aci.aero/

8. Cruise Lines International Association (CLIA) - статистика та аналітика світового круїзного ринку, круїзних маршрутів, портів та інфраструктурного розвитку круїзного туризму. URL: https://www.cruising.org/

9. World Economic Forum - Travel & Tourism Development Index - міжнародна платформа для порівняння умов розвитку туристичного сектору, зокрема транспортної, туристичної та цифрової інфраструктури країн світу. URL: https://www.weforum.org/publications/travel-tourism-development-index-2024/

10. European Commission - Tourism - матеріали щодо розвитку туристичної екосистеми ЄС, цифрової та зеленої трансформації, конкурентоспроможності, доступності й сталого розвитку туризму. URL: https://transport.ec.europa.eu/tourism_en

11. World Travel & Tourism Council (WTTC) - міжнародні дослідження економічного впливу туризму, інвестицій, сталого розвитку, технологічних трансформацій і розвитку туристичної індустрії. URL: https://wttc.org/research

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (воєнний стан, карантинні обмеження)

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з забороною відвідування ЗВО здобувачам надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Туристична інфраструктура світу».